

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Občni zbor kat. političnega društva

za Novo mesto in okolico

vršil se bode

24. novembra t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani rokodelskega doma v Novem mestu.

VSPORED:

- 1.) Poročilo blagajnika in tajnika.
- 2.) Nasvèt enega člana v glavni strankini odbor.
- 3.) Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Gospodarske stvari.

Smola v naši prašičjereji.

Tovarišicam v premiselek Draga S . . . eva.

Slovenci imamo o prašičjereji le malo tiskanega; sicer pa tudi tukaj še tako debele knjige ne pomagajo bogsivedi kaj, ko zadostuje, praktične skušnje podati drugim v nekaterih vrsticah.

Ker nameravam še drugikrat se oglasiti, naj takoj povem, kaj me je nagnilo, da sem prišla za pero, ki je sicer mojemu spolu vsaj na tem polju precej tuje. Bila je edino le zavest, da se ljudje, zlasti v svinjereji, pritožujejo nad največjimi nezgodami. To moramo obžalovati tem bolj, ker si mnoga gospodinja vse prizadene za srečo v svinjaku.

Moj oče je bil oskrbnik na grajščini R. na Štajerskem. Živel je precej samotno in ločeno od sveta, posebno smo pogrešali v vasi cerkve in šole. Po sreči je imela moja mati sestro, ki je bila vzgojiteljica; njo so poklicali v hišo, da bi nas otroke poučevala.

Jaz, kot najstarejša izmed šestere otrok, sem šla s 15. leti na neko veliko sosednje posestvo, da bi se ondi naučila gospodinjstva, posebno pa finega kuharstva. Bilo mi je v veliko veselje stati ob strani učiteljici v kuharski umetnosti. Zato sem se tudi temu hitro priučila in čez poltretje leto sem nastopila sama službo kot gospodinja neprevelikega posestva na Štajerskem. Od tega časa sem se jela, kakor boste lahko umevale, zanimati za živinorejo sploh, posebej pa še za prašičjerejo, ki spada tako v okoliš gospodinjstva.

Imeli smo le 10 plemenih svinj. Ko bi pa hotela pripovedovati, koliko nezgod je ta hiša pri njih že

doživela, bi porabila veliko pol papirja, in potrpežljivost mojih dragih tovarišic bi bila prehudo skušana.

Svinje so pasli radi zdravja, tudi so zvesto splovali nasvet, da se mora svinja mej brejostjo pičlo krmiti; imele so tudi lepe, suhe hleve, sploh vse je delalo na obiskovalca ugoden vtis; toda prišel je dan, ko so imeli pujski zagledati svetli dan. Bilo jih je pač po 10, tudi 12, toda škoda, eden velik, drugi majhen, pač tri, štiri sorte. Ne trdimo ravno, da iz vseh ščenit skupaj ni bilo nič prida, tega ravno ne, toda koliko upanja, denarja in truda je šlo po vodi ali kam, ker so živali le deloma vspele!

Tudi meni sprva ni šlo vse posreči; šele dolgotrajna skušnja, opazovanje, premišljevanje in poskuševanje me je privedlo na srečnejše steze. Predno predam svoje skušnje javnosti, hočem za danes razviti samo neko splošno sliko, kako se godi pri naši prašičjereji, posebno kar zadeva vzgojo mladih kockov.

Vzemimo torej, prešički so prišli na svet v vseh velikostih; vže to nas posebno ne razvedri, še bolj megleni pa so obrazi, ako dobimo nekoliko mladičev mrtvih ali celo v razpadu na svet. Toda to nič ne pomaga, treba se je pobrinuti zato, kar nam je še ostalo. Da bi stvar nekoliko popravili, poslušamo splošne nasvete, ki se blagohotno delijo, in damo svinji le malo močne piče, kak poldrugi funt na dan, da „premasno ne doji“, kakor pravijo ljudje. Tako se vleče stvar naprej z lepimi obeti, kar opazimo čez kake dva tedna, da so trije ali štirje pujski posebno brihtni, oni pa, ki so prišli že slabiči na svet, dobijo skoro drugačno podobo: glavice nosijo po strani, zadnji del izginja in trudni in izdelani se plazijo reveži po svinjaku. Seveda pride tudi zdaj kak „strokovnjak“, ki svari, za ves svet ne dajati materi preostre piče, rajše odtegniti nekoliko otrobov, ker je hrana, kakor je videti, slabejšim prašičkom še premočna.

Ker je z izgubo toliko in toliko mladičkov v nevarnosti že mal kapital, zato se vsak „dober“ svet sprejme in izvrši z najtoplejšo zahvalo, dokler ni čez 3—4 tedne prvotna družina močno presejana. Prvi krepki pujski so postali ljubke živalice, vsi drugi pa so podlegli bedi; k večjemu se plazi še eden ali drugi semtertje, pa tudi ti pustijo v nekaterih tednih nehvaležno življenje, ki zanje ni vredno življenja.

Vzemimo zdaj svinčnik v roko in preračunajmo, koliko nam vrže ena plemenska svinja.

Recimo, da se od 10—12 mladičev njih 6 popolnoma dobro razvije, vsaka glava vredna 18 K, 5 izmed njih pa pustimo, da pogine; to znaša 90 K; pri dvakratnem praseji torej še enkrat toliko na leto.

Ako zdaj pomislimo, kako pridna in varčna je gospodinja v svojem delokrogu, kako si prizadeva od rane zore držati vse lepo v redu, ali ni potem čudno, da se reve udajajo v te nesreče pri vsakem novem prazenji s toliko mirnostjo in udanostjo?

Ah, ta resignacija in trpljivost me do cela gine, vsaj vem le predobro, koliko mora pridna gospodinja šivati, plesti in popravljati, predno zasluži na leto 180 K, ob katere pride vsled nevednosti že pri eni sami plemski svinji, in katero le količkaj dobro uravnano gospodarstvo jih nima po več! Le pomislimo, koliko osodepolnejši je naš račun v velikem.

Toda človek se vsemu privadi in si prigovarja, češ, več nego 6—7 pujskov se na eno svinjo ne sme računati; od teh dobim še vedno čez 200 K, in to je tudi nekaj. Kako draga reja svinje tudi ni bila, toda me dobro vemo, da je požrla toliko in toliko krompirja, otrobij in mleka, da je torej od skupljene svote treba odtegniti znaten del, in ko bi bili vso to pičo porabili za mlado govejo živino, bi bili dobili z manjšim trudom in nevarnostjo mnogo več zaslužka.

Torej, moje mile družice, morebiti bo prav, ker je piča svinj, ko so vrgle, po navadi premastna, da jim jo precej v začetku zmanjšamo na polovico, kajti odkodi bi bila sicer čudna prikazen, da vsako leto toliko prašičkov pogine, če ne od predobre hrane njihove dojiteljice!

Vse to skupaj dela na moj mali razum čudoviti vtisek, da spada prešič k najbolj čudnim domačim živalim, ki dajejo tem več dohodkov, čim manj se jim dá zobati, torej ravno nasprotno od krave, o koji veste dobro, da pri „gobcu“ molze.

Vera odveč!

Kolikrat se dandanes to sliši iz ust priprostih in učenih. Čemu vera! Ako le živiš pametno in dostojno ter izpolnjuješ svoje dolžnosti, potem ti Boga ni kar nič treba. Tako govoré, tako delajo v mestu in na deželi. Odgovor:

1.) Da, šlo bi, ako bi ne bilo tistega „ako“. Jaz pa predlagam, da odpravimo policaje, postave, ječe in sodnike. Kajti „ako le živiš pametno in dostojno (kakor pravite) ter izpolnjuješ svoje dolžnosti“, tudi ne bo treba policajev, postav, ječ in sodnikov. Mar nimam prav?

2.) Torej pravnost brez vere! „Pridigujte nam pravnost, a vere ne, le vere ne“, govoré. Ste že videli prvo nadstropje brez pritličja? Uvetje in sadje brez veje in debla? Ako ni Boga nad menoj, sem si sam bog. Kdo mi bo nalagal dolžnosti? Nikomur nisem odgovoren in se oprostim dolžnosti, kadar hočem. Pametno živeti, da — kaj se pa pravi to? Anarhistu n. pr. se zdi jako nespametno, da mora trdo delati, a jesti le krompir, dočim bogataši šampanjca srkajo, in še bolj nespametno se mu zdi, da ljudje ne odpravijo tacič neenakostij.

3.) Emile de Laveley, liberalni profesor narodnega gospodarstva se vpraša: More li družba dalj časa obstati brez vere? Jeli pravnost brez vere v Boga in v neumrjočnost duše prava pravnost? in odločno odgovarja: ne. „Brez teh dveh resnic ni ničesar več, kar bi me pametnim načinom moglo ovirati, da ne bi iskal

svoje koristi in zabave na stroške drugih . . . Ako morem obogateti in ob enem uiti kazenskemu zakoniku, zakaj bi ne? Blišč zlata stori, da človek kmalu pozabi na madež na svojem značaju. Ne vidim pametnega vzroka, da ne bi storil nedostojnega dejanja, da ne bi izrabil zaupanja, da bi tudi ne kradel, ako me le ne doleti kazen in če meni koristi. — Čast! Kaj je zabave željnemu človeku na tem? — Vest! Brez Boga je ni . . . Brez vere bi padli nazaj v barbarstvo.“ Prosim, da se upošteva: to je zapisal liberallec!

4.) Nekdanji španski minister Don Alejandro Pidal y Mon dejal je l 1889. na katoliškem shodu:

„Učenjak, ki si je sam spisal spričalo modrosti, oznanja s svoje učne stolice: „Ni Boga.“

Začudena to posluša gosposka, prestavi za svojo vest in govori: „Ni pravice“.

Odmeva ta klic v ušesih zlodejca in govori si: „Ni krivde.“

Čuje to poželjivi mladenič in logično sklepa: „Ni kreposti.“

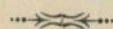
Izve tudi podanik in prevdarja: „Ni postave.“

Ako pride ta nauk na ulico, teče kri in iz grmenja topov čuje se rjojenje puntarske druhali: „Proč z Bogom, nebesi in večnostjo. Znanost je dokazala, da je vse to laž in sanje. Ne zahtevamo družega, ko peklo, uničenje v nič in slasti, ki so prej.“

5.) Brezbožni in podli zaničevavec vere Voltairé sedel je z dvema svojima somišljenikoma, D' Alembert in Diderot sta se zvala, pri obedu. Govorili so svobodomiselnost brezversko. A Voltairé, nič manj brezbožen ko ona dva, reče: „Počakajte vsaj toliko, da odidejo strežaji; ne maram, da bi me po noči umorili.“

6.) „Brez vere bi se ljudje med seboj pobili za najbolj sočnato hruško in za najlepšo žensko“, dejal je Napoleon I., priznani veleum.

Brez pravnosti ni reda v človeški družbi, a pravnosti ni brez vere. Kdo se bo še vprašal: Čemu vera? Kdo bo še dejal: Vera — odveč?

Politični pregled.

Minula dva tedna sta bila v znamenju volitev. Kar nas pa pri tem veseli, je to: krščanska misel zmaga tudi v javnosti. Na Moravskem si je katol. narodna stranka ohranila vse dosedanje mandate, enega si priborila, v več krajih pa preprečila izvolitev najbolj zagrizenih nasprotnikov. — Na Gornjeavstrijskem je krščanska stranka v kmečki skupini prodrila z vsemi 19 kandidati in tudi v mestih je dosegla lepih uspehov. Tudi na Nižjeavstrijskem je zmagala krščanska stranka. Od 21 kmečkih mandatov jih je dobila 20. A najsijajneje je zmaga krščanske misli v srcu cesarstva, na Dunaju. Dunaj ima voliti 21 poslancev v mestni skupini, in precej pri prvi volitvi so jih dobili krščanski socialci 20, a tudi pri ožji volitvi so zmagali, tako da imajo sedaj vseh 21 mandatov. Pomen zmage je tem večji, če premislimo, da so šli zoper kršč. stranko v boj judje, liberalci, nemški nacionalci in socialni demokratje. In ker drugače niso mogli, so krščanske socialce razupili za „črne klerikalce“, a pametni Dunajčanje tega strahu ne poznajo, marveč volijo one, ki jim je splošni blagor res pri srcu, in to je ravno krščanska stranka.

Oddanih je bilo 46.000 glasov, nad 30.000 za krščanske kandidate. Socijalni demokratje so pa tudi pobijali s palicami, steklenicami in kamenjem, da, z noži krščanske volivce. — Torej z divjo, krvavo silo so hoteli udušiti misel krščansko, a niso je. Seveda združene protikršćanske stranke močno boli, da je Dunaj, cesarska prestolica, krščansk, in pišejo o sleparijah in goljufiji. Kakoršen je kdo sam, tako druge sodi. Na Štajerskem so Slovenci sicer ohranili svoje poslance, a to pot se je prvokrat pokazal liberalizem pri volitvah, in zmage niso bile posebno sijajne. Liberalci nalašč niso hoteli iti volit poslancev, ki jim niso po godu, dasi se je šlo za narodno stvar v boju proti Nemcem. Na Koroškem so imeli Slovenci dosedaj tri poslance, odslej bodo imeli le enega! Zaspanost in brezbržnost je pač huda reč, še hujše je pa to, da je je toliko, zlasti pri katoliških Slovencih. Kaj vse storé naši narodni in naši verski nasprotniki! Mi pa se ne ganemo, k večjemu, kadar je prepozno. A misel krščanska mora zmagati tudi pri nas, drugače je po nas Slovencih v par letih.

Državni zbor ne deluje. Govori se, da bodo poslali poslance domov in bodo nove volitve po novem razširjenem volilnem redu.

Nemški cesar je šel na Angleško. To, da zadnjič ni maral vsprejeti burskih generalov in pa ta pot vzbuja misli, da se Nemčija približuje Angleški.

Na Francoskem boj zoper katoličanstvo še ni ponehal. Sedaj nameravajo napraviti postavo, da se mora vsakdo izšolati v državnih brezbožnih šolah, in da zasebnih šol ne sme nihče več imeti. Svoboda se klanja sovraštvu do cerkve. Predsednika Loubeta je hotel nek anarhist umoriti, a so ga prej zasačili.

Mlademu španskemu kralju so ministri odpovedali službo. Mora si iskati drugih.

V Macedoniji se na tihem pripravlja velika ustaja, ki utegne imeti razne posledice, ako je ne zatró o pravem času. Turkom so pobrali že sila veliko orožja in streliva.

LISTEK.

† Feliks Zavodnik.

Umrli 1. oktobra 1902.

Premišljeval sem, kako bi pokojnemu svojemu spredniku postavil na tem mestu dostojen spomenik in počastil njegov spomin. Kar mi pride v roke prelepi pogrebni govor, ki ga je ob pogrebu dné 3. oktobra govoril dr. Andr. Karlin, stolni kanonik in rajnemu prisrčen prijatelj. Iz tega govora priobčimo odlomek, ki opisuje njegovo življenje in delovanje.

„Porodil se je blagi rajnik dné 17. majnika l. 1861. imovitim staršem v Žužemberku. Ker je bil bistrega uma, so ga z bratom vred poslali v Novomesto v šole. Mirno so tekla mladostna leta mladima dijakoma, lepo sta napredovala, in ko sta skončala srednje šole, sta vstopila oba drug za drugim v ljubljansko semenišče. Lahko bi bila šla po svetu iskat veljavnejših in bogatejših služb — podpore bi bila imela zadosti — a hotela sta se posvetiti Bogu v duhovskem stanu iz čistega, neomahljivega poklica. Žal, da je brat pokojnikov v nepopisno žalost očetovo in sorodnikov moral umreti, preden je bil posvečen v mašnika. Naš pokojnik je dosegel mašniški red dné 19. julija 1884 in je po odpeti novi maši šel za vikarja v Novo mesto. Več let je ondi pastiroval v občno zadovoljnost svojega predstojnika in vernikov, ki imajo gosp. Feliksa, kakor sem se sam prepričal, še danes v najblažjem spominu. Odtod je prišel za kateheta na tukulšno nunsko šolo, potem za nunskega spovednika in naposled za župnika v St. Jakob.

Življenje pokojnikovo se mi zdi kakor miren potoček, ki veselo žuboreč v enomer dalje šumi. Vsi ste ga poznali: z veselimi obrazom je deloval v šoli, s prijazno, mirno besedo na leč, in doma ni izlepa kdo slišal trde besede iz njegovih ust. Če se lepa beseda ne bo prijela, — je večkrat rekel — z grdo ne poizkusim. To mehko v svojem značaju je bržčas podedoval po svoji materi, katera mu je umrla, ko je bil v 7. gimn. razredu. Oj, kolikokrat se je je spominjal! Vselej, ko ga je trla kaka neprimlika, je obžaloval, da nima več drage mame, kateri bi potožil svojo boleost. — Kot duhovnik je bil neomadeževanega življenja, da bi tudi najostrejši sodnik nad njim graje ne našel. Dobro je poznal potrebe današnjega časa, četudi v socialno delovanje duhovnikov zunaj cerkve zaradi šibkega zdravja in mehkega značaja dejansko ni kaj posezal. Kako je plamtel za krščansko vzgojo naše mladine, razvidi se iz njegove oporoke; vse svoje imetje, kar ga ostane po pogrebu, je volil škofovim zavodom. To je pač plemenit zgled katoliškega duhovnika, ki si po besedi sv. Vincencija Pavlanskega z dobrimi deli želi kupiti nebesa.

Posebno ga je veselila lepota hiše božje. V cerkvi, zlasti pred oltarjem, je moralo biti o praznikih vse snažno in lepo. Zato se je tudi z nekim posebnim ognjem poprijel poprave nunskega samostana in cerkve. Vodstvo te prezidave mu je prizadevalo mnogo skrbi, potov in stroškov, a vselej je bil pripravljen z veseljem sodelovati v čast božjo. In nomine Domini, v imenu Gospodovem, je bilo geslo njegovega življenja. V Gospodovem imenu je začel, v njegovem imenu je končaval veselih lic svoja opravila. Preden se je ločil od samostanske cerkve, je dal z zlatimi črkami vklesati nad samostanska vrata besede: Deo et Immaculatae, besede, ki na kratko značijo vse njegovo delovanje. Čast božja in čiščenje preblazene Device ga je nad vse veselilo. S koliko radostjo je obhajal Marijine praznike z gojenkami v notranji šoli! Kako živo je priporočal nekdanjim svojim učenkam, ko so se vračale ob počitnicah k shodu Marijine družbe, naj svoji nebeški pokroviteljici tudi zunaj med svetom zveste ostanejo! In ko se je preselil v mestno faro, kako velikanske načrte je nosil v svojem srcu! Rad bi bil sčasoma sezidal Ločanom celo novo cerkev, da niso bile razmere časa temu načrtu neugodne, in še zadnje dni je prijateljem veselo pripovedoval, kako boče lično prenovil podružnico sv. Florijana. Domine dilexi decorem domus Tueae — je smel po pravici klicati s kraljevim pevcem. Vesel je bil vsake cerkvene slavnosti in rad je obhajal čim najslovesneje službo božjo. Zato pa je dosegel naposled posebno milost. Zadnji čas je sicer večkrat tožil, da se pase po njem neka tolezen, četudi sam ni vedel, kakšna; vendar se se mu je zadnje dni kakor tat prikradla smrtna bolezen. Lahko rečem: ob najbolj pripravnem času je prejel svete zakramente za umirajoče. Prijatelji njegovi smo bili priče, kako je z jasnim, različnim glasom sam izpodbudno odgovarjal, ko ga je duhovnik mazilil s svetim oljem. Pokojnik je bil mož žive vere, neomahljivega upanja in srčne ljubezni do Boga. Po človeško govoreč smemo upati, da je dobro pripravljen stopil pred Gospoda. Uverjen sem, da mu velja beseda skrivnega razodetja: Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjô! (Apoc. 14.)

Oj, ne zabite nanj v svojih molitvah! Jezus Kristus, naš Gospod in prihodnji sodnik, ni le neskončno usmiljen, ampak tudi neskončno pravičen. On hoče, da vsak njegov služabnik poplača svoje dolgeve do zadnjega vinarja . . . Gospod, — kliče kraljevi pevec — ako boš na pregrehe gledal, kdo bo obstal? Ko človek gre v hišo svoje večnosti, si sam ničesar več ne more pomagati; zato pa zdaj, predragi verniki, Vi pomagajte njemu, ki je Vaše duše poprej vodil po potu proti nebesom. Ljubezen nikoli ne mine. V tej sveti ljubezni naj vam pokojnik nikdar iz spomina ne izgine, zakaj sveta in dobra je misel moliti za mrtve, da bi bili grehov rešeni.“

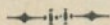
Piše se nam:

Iz Krškega. Kakor že znano, je gospod oče Odilo Rifel, tukajšnji kapucinski definitor in gvardijan, dné 21. oktobra letos ob 6. uri zjutraj umrl. — Blagi pokojnik, za katerim žaljujejo v prvi vrsti njegovi kapucinski tovariši, očetje in bratje, in drugi prečastiti duhovniki od blizo in daleč, ki so

ga vsi pristrčno ljubili in čislali, v drugi vrsti njegovi sorodniki in v tretji vrsti znanci in prijatelji, je dolgo časa bolehal na raku v črevesu. Bil je nekoliko časa v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Rudolfovem, kjer se je dal operirati; operacijo je srečno preživel, se podal zopet v Krško, vendar je pa kal boleznj pridržal, ki ga je mučila in ga šele smrt te boleznj rešila. Dasi je bil zelo bolan, je vendar vedno obhajal daritev sv. maše. Prestal je jako mnogo hudega v tej boleznj; vendar je vse bolečine mirno prenašal Bogu udan. Sveta Uršula, tolažnica bolnikov in priporočnica srečne zadnje ure, katero je vedno čistil, rešila ga je mučne boleznj. Ravno na dan sv. Uršule ob 6. uri v jutro, ko sta se ravno ob enem dve sv. maši v kapucinski cerkvi v Krškem darovali, je izdihnil v Bogu svojo blago dušo.

Blagi pokojnik bil je vzoren duhovnik, dober spovednik in poseben prijatelj dobrega vernega ljudstva. Bil je gvardijan v Loki, Celju, Gorici in dvakrat v Krškem. Povsod so ga čislali in ljubili, ker je bil zelo goreč duhovnik.

Da je bil povsod zelo priljubljen, pokazal je še posebno njegov veličastni pogreb dne 23. oktobra letos. Udeležilo se ga je nad 40 duhovnikov. Sprevod je vodil preč. g. dr. Sebastijan Elbert, prošt v Rudolfovem, z obilo azistenco, ki je bral sv. mašo zadušnico in je žrtvoval daljno pot ob slabem vremenu, dobro vedoč, da mu more revni samostan kapucinov to samo s hvaležnostjo poplačati. Pri azistenci je bil tudi prečastiti dekan Švajger iz Leskovca, sodelovali so prečastiti gospodje trapisti iz Rajhenburga, kapucini iz Celja, Krškega, frančiškani iz Brežic in Rudolfovega in mnogi drugi duhovniki s Kranjskega in Štajerskega. Pogreba udeležili so se tudi preblagorodni gospodje: c. kr. uradniki okrajne sodnijske in c. kr. davkarije polnoštevilo, gospod mestni župan z odborniki, odlično meščanstvo, drugi uradniki, šolska mladina z učitelji in mnogo vernega ljudstva. Krški pevci s sodelovanjem videmskih pevcev pa so pod vodstvom vrlega pevovodje gosp. Kosa peli pri sv. maši zadušnico in potem žalostinke.

Domače vesti.

(Kranjska hranilnica) je dobila mesto umrlega dr. Suppana te dni novega ravnatelja. Izvoljen je gospod dr. Anton vitez Schoepl.

(Duhovniki novomeške dekanije) imajo mesečno konferenco v sredo dne 19. t. m. v Šmarjeti ob navadni uri.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1902 je 285 strank vložilo 90.853 K 69 h, 171 strank vzdignilo 68.043 K 06 h, torej več vložilo 22.810 K 63 h, 21 strankam se je izplačalo posojil 23.690 K — h. Stanje vlog 2.046.451 K 90 h. Denarni promet 323.977 K 84 h.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okoličico, reg. zadruga z neomejeno zavezo) je imela meseca oktobra 1902 prometa K 33.663'29. Vložilo je 35 strank K 8755'—, dvignilo 29 strank K 8.764'09. Stanje hranilnih vlog K 173.622'13. Posojil je bilo danih 10 strankam K 3.870'— a vrnilo je 13 strank K 1.962'58.

(Vabilo). Letošnje leto se je pridelalo v krškem političnem okraju obilo in prav dobrega mošta. Da se širše občinstvo o dobroti tega pridelka prepriča, priredi krška kmetijska podružnica v nedeljo in ponedeljek, dne 23. in 24. nov. 1902, vinsko pokušnjo v Krškem. Na tej pokušnji bode mnogo vina iz vseh občin in vinskih leg krškega političnega okraja. — Vljudo se torej vabijo vsi oni, ki potrebujejo dobrega naravnega vina, da se te pokušnje udeležijo. S tem jim bo dana ugodna prilika, da brez izgube časa lahko takoj sklenejo kupčijo, ali se vsaj seznanijo z raznimi vinogradniki ter spoznajo vina iz raznih leg. Dopoldne bodo tudi poučna predavanja o kletarstvu.

Kmetijska podružnica v Krškem.

Dr. Tomaž Romih, tajnik.

V. Auman, načelnik.

(V cesar Franc Jožefovo bolnišnico usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca oktobra 92 bolnikov, koncem septembra jih je ostalo 58, skupaj 150. Od teh se jih je ozdravilo 57, zboljšalo 23, neozdravljenih bilo je 8. Umrlo jih je 6, in sicer 2 vsled ostarelosti, 1 vsled srčne napake, 1 vsled Bright'ove obistne

boleznj, 1 vsled gnojnokrvnosti, 1 vsled alkoholizma. V oskrbovanji ostalo jih je 56. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekom preteklega meseca 1731.

(Odbor „Ljud. knjižnice v Šmihelu“) vljudo javi p. n. udom, da blagovolijo poravnati zaostalo članarino, sicer je odbor prisiljen nekatere ude izbrisati iz društva. — Ob enem se tudi javi, da se skliče redni občni zbor na nedeljo 30. nov. t. l. ob 3. uri v društvenem prostoru. Vspored je: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo odbornikov; 3. volitev odbora; 4. raznoterosti.

(Frančiškanska cerkev v Novem mestu) dobila je novo lepo okrasje s tem, da je dal za krasoto hiše Božje ves vneti preč. g. P. gvardijan Otokar Aleš preslikati ladijo. Delo je izvršil Novomeščanom že znani slikarski mojster g. Matija Koželj iz Kamnika. In smelo trdimo, da je to najnovejše delo znova in močno potrdilo ugled in ime tega mojstra. Poglejmo le, kako je izvršil to delo! Pripomniti treba, da ima ladija banjasti obok, ne gotski, kar ni malo obtežilo dela. Ta obok, je razdelil g. mojster v tri polja in en pas nad korom. V ta polja je prav plastično naslikal gotska rebra; iz križališč teh reber in iz posameznih kotov rasejo potem pravilno v gotskem slogu stilizovani listnati okraski, ki jasno pričajo, da g. mojster umeva gotiko jako dobro. To pohvalo je izrekel mej drugimi tudi znameniti vseučilišni profesor in konservator g. monsg. Graus iz Gradca, ko si je ogledal prezbitarij kapiteljske cerkve. V velikih okraskih krog sklepnikov je napravil medaljone, v medaljonih krog srednjega sklepnika pa lepo razvrstil simbole štirih evangelistov. V tem sklepniku je naslikal sv. Duha, v enem proti prezbitariju pa grb frančiškanskega reda. Barve so tu kaj krasne in harmonično sestavljene, kar napravi jako lepo in mirno celoto. A še lepše v tehniki barv so podobe naslikane tam v kapah, koder se stika stena in obok in pa podoba nad slavolokom. Te podobe zares poživijo cerkev in jo storijo ljubko-pristrčno. Najlepša izmed teh podob je podoba sv. Družine na listni strani poleg prižnice. Kako nebeško lep je obraz Marije Devica, kako ljubko-domače razvrščeno krog oseb orodje in pohištvo. Tej nasproti, je na evangelijski strani podoba, ki predstavlja sv. Frančiška v onem trenutku, ko dobi sv. petere rane. Dalje od te prižnice nasproti je vpodobljena čudežna pridiga sv. Antona Padovanskega, ko pridiguje ribicam. Na slavoloku pa sedi na prestolu nad oblakom preblazena Devica Marija, krog nje pa patroni frančiškanskega reda: sv. Frančišek, sv. Bonaventura, sv. Ludovik, sv. Klara, sv. Elizabeta in sv. Marjeta Kortonska. Kolorit in tehnika, razdelitev in perspektiva: vse to je na teh podobah prav dobro izvršeno vse se lepo vjema in nič ne kriči. To so res krasne slike in kar je največ vredno, cerkve dostojne slike, ker so res svete podobe. G. Koželj jako dobro ume svojim slikam vdihniti pravega duha, kar ga še najbolj priporočuje. Stene so, kar jih ne krijejo podobe, napravljene v svetlo zelenkasti barvi in posnemajo iz rezanih kamnov zidano steno. Krog in krog se vleče bordura, pod katero je stena bolj temna ko zgoraj. Nad stranskima oltarjema sta še dva simbola: pelikan in jagnje. — Na vsej izvršitvi je pač le častitati g. Koželju ter frančiškanskem samostanu, a tudi mestu, da ima glavno kapiteljsko cerkev in sedaj tudi samostansko prenovljeni tako lepo in umetniško. Pripomnimo še, da je g. mojstru to pot prav zdatno pomagal njegov sin g. Makso, kar vzbuja opravičene nade, da bo tudi on kedaj res umetnik.

(Gospodarjem, ki koljejo prašiče v predvarek! V mnogih krajih obstoji še stara navada, da se zaklani prešič ne dene iz kože, temuč le postržejo ščetine. Ta navada je naravnost nespametna dandanes, ko ima prešičeva koža izvrstno ceno, ki še leto za letom raste. Vsak umen gospodar bode toraj kožo snel in prodal. Kupujejo se prašičje kože na vago in dosedajna cena je bila 36 krajcarjev za kilo. Na kožo navadne velikosti prišlo je na ta način okroglo 3 gld., na težje pa do 5 gld. in še več. Cena pa še vedno raste, in pričakovati je, da ravno letošnja zimo zopet poskoči. Gospodarji, ne zavrzite torej gotovega denarja! Kmet mora pri krajcarju štediti, kaj še le z goldinarjem! — O vseh podrobnostih daje drage volje pojasnila velika domača krščanska tvrdka Karol Pollak, tovarnar v Ljubljani, ki vsako množino prešičjih kož kupi za najvišjo ceno in takoj plača.

(Novi topliški župnik) g. Ivan Podboj je došel na svojo novo župnijo minoli četrtek.

(Nezgoda). Konj udaril je pri snaženju, dne 6. t. m. posestnika Gorenc Jožefa iz Gorenjih Gomil, ter ga težko poškodoval. Nesrečni bil je pripeljan v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji.

(Dva hrošča) lepa, velika prinesel nam je g. lekarnar Bergmann, katera je našel na svojem vrtu. Gotovo redka prikazen v pozni jeseni.

(Za III. zasedanje porotnih obravnav), katere se bodo pričele 1. dec. t. l. pri tukajšnem okrožnem sodišču, izžrebani so glavnim porotnikom naslednji gospodje: Mucha Anton, pos. in trg. iz Metlike; Javornik Jožef, pos. in lesni trg. iz Žalne; Bajuk Gregor, pos. iz Božakovega; Javornik Janez, pos. in lesni trg. iz Gmajne; Varšek Janez, gost. in trg. iz Rake; Rostohar Jožef, pos. iz Breg; Schauer Janez, trg. iz Čermošnjic; Gorše Janez, pos. iz Ručetneyasi; Kristan Franc, pos. iz St. Ruperta; Erjavec Jožef, pos. in župan iz Križkevasi; Kožar Stefan, pos. in mes. iz Črnomlja; Treo Julij, pos. iz Malevasi; Gerzin Matija, pos. iz Miheljevsi; Lozar Mihael, pos. iz Gribelj; Žagar Franc, pos. iz Dol. Karteljevega; Podboj Andrej, gost. in mes. iz Ribnice; Rankel Franc, pos. in mlinar iz Brega; Magovac Franc, pos. in gost. iz Gmajne; Friegel Janez, pos. iz Jesenice; Stermole Alojzij, pos. iz Hudoga; Verderber Jožef, pos. in gost. iz Kočevja; Knez Alojzij, pos. iz Skrovnika; Zavodnik Janez, pos. in mlinar iz Grinotovca; Knez Franc, pos. in trg. iz St. Ruperta; Papež Jožef, pos. iz Dol. Boštanja; Merhar Ign., pos. iz Prigorice; Strukelj Franc, pos. iz Vrha; Malešič Janez, pos. in gost. iz Metlike; Kajfež Anton, pos. in trg. iz Novegasela; Govanec Karol, pos. in trg. iz Metlike; Pirc Andrej, pos. iz Ravnega; Rebolj Fr., pos. in trg. iz Gmajne; Rupar Janez, pos. iz Zbure; Skubic Anton, pos. iz Dedendola; Jerman Franc, pos. in mesar iz Črnomlja; Smuk Matija, pos. iz Tušovegadola. — Nadomestnim porotnikom izžrebani so bili naslednji gg: Rosmann Karol, pos. in gost. iz Rudolfovega; Zorc Josip, pos. in gost. iz Kandije; Šali Anton, pos.; Kastelic Ivan, pos. in pek, Mikolič Jakob, pos. in krojač. Mramor Mihael, pos. in usnjar, Oblak Alfonz, pos. in trg., Paučič Jakob, pos. in trg., Illovsky Lud., pos. in pek, iz Rudolfovega.

(Pred porotnike pridejo): 1. dec. Fr. Dremelj zaradi uboja; 2. in 3. dec. Niko Hudorovac, zaradi ropanja in tatvine; 4. in 5. dec. Anton Jakše, zaradi uradnega poverjenja in goljufije; 6. dec. Jožef Nečimer, zaradi hudodelstva proti pravdnosti.

(Ponudbeni razpis.) C. kr. trgovinsko ministerstvo je naznanilo tukajšni trgovski in obrtniški zbornici, da se bo dne 17. novembra t. l. ob 12. uri pri podintendanciji bolnišnic v mestih Antverpija, Arlon, Beverloo, Brugga, Bruselj, Gent, Lutih, Lovanija, Mecheln, Mous, Namur, Ostende, Termonde, Tournai, Vilvorde in Ypres vršila ponudbena razprava za dobavo naslednjih pridelkov, ki se bodo v letu 1903 potrebovali: Rezanci, zelen grah, bel fižol, cikorija, beli sladkor, sol, poper, kis, jajca, surovo maslo, rumeni vosek, trpetinov cvet, svinčena ruda, razno milo, sveče, in vžigalnice, krompir in repa. Dne 3. decembra 1902 ob 12. uri se bo na borzi v Bruslju vršila ponudbena razprava za dobavo raznovrstnega orodja in oprave, katere bo potrebovalo stavbeno oskrbnništvo belgijskih državnih železnic. Ponudbe je do 29. novembra t. l. vložiti. V kratkem se bodo ravnotam sprejemale ponudbe za dobavo 150.000 kg govejega loja prve vrste in raznega olja.

(Molitvenik) Pas sv. Jožefa in sedem nedelj sv. Jožefu posvečenih bode kmalo dotiskan ter se bode dobival lično vezan v platno in tudi v usnje v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne stvari.

* (Statistika raznih ver na svetu). — Po najnovejši statistiki je na celem poznanem svetu 525 milijonov kristjanov. Med temi je 250.800.000 katoličanov, 162.440.000 protestantov, 103.180.000 pravoslavnikov, 5.580.000 pa drugega kristjanskega veroizpovedanja. Nekristjani: Mohamednecv je

197.250.000, Židov 9.750.000, paganov 833.000.000 med njimi Budhistov 222.000.000, oboževalcev Brahme 215.360.000, pristašev Konfucija 360.400.000, Thintoistov 14.600.000, oboževalcev višjih bogov 174.320.000 in 180.000 oboževalcev kumira.

* (Grozdje je treba umiti.) Opetovano so že oboleli ljudje, ki so jedli neumito grozdje, na katerem so bili še ostanki vitrijola, ki je strupen. Te dni je nevarno zbolela neka deklica na Dunaju, ker je zobala neumito grozdje. Zdravniki so ji le težko rešili življenje.

* (Hudo zimo) prorokuje meteorolog profesor Ledo-hovski na Dunaju. Profesor pravi, da tako ostre zime, kakršna bo letošnja, že ni bilo petdeset let.

* (Domoljuben pes.) Neki voznik pariškega omnibusa ima psa po imenu Lulu, ki ima trdne „politične nazore“. Ako mu zapove gospodar: „Naprej Lulu! skoči za Francosko!“ tedaj začne pes navdušeno skakati čez plotove. Ako mu pa veli: „Naprej Lulu, skoči za Nemčijo“, tedaj pa pes na zadnjih nogah obsedi ter s strašnim zaničevanjem zre na desno in levo.

* (Turški Pavliha.) Turki pripovedujejo vsakovrstne vesele dogodbe o nekem Nazredin-hodši. Nekega dne sedel je Nazredin ob ribniku in gledal, kako trop rac veselo plava po vodi. Obšla ga je želja po račji pečenki. Stegnil je roko, da bi zagrabil raco, a živalice so hitro smuknile po vodi. Nazredin se je praskal za ušesi, potem pa vzel iz žepa kos kruha, ga začel drobiti, ter je posamezne kose pomakal v vodo in jih z vidno slastjo užival. Mimoidoči ga vpraša, kaj da je. „Sin oslov“, zadere se mojster Nazredin, „ali ne vidiš, da jem račjo juho“. — Nazredin-hodša je imel osla, katerega je navadno jezdil. Nekega dne ga prosi sosed, naj mu posodi osla. Nazredin odgovori, da ga nima. Kakor nalašč, začne v istem trenutku v hlevu osel rigati. „Saj ga slišim vpiti“ odgovori sosed. „Čudno!“ zavpije Nazredin, „ti torej bolj veruješ oslu nego meni, meni sivobrademu možu“. In zaprl mu je pred nosom vrata. — Nekega dne je šel hodša na trg, napolnil svojo vrečo z zelenjavo, jo zadel na svoje rame in zlezel z vrečo na rami na svojega osla. Ko tako jezdil, vpraša ga nekdo: „Nazredin, zakaj vreče ne pritrdiš na sedlo?“ Nazredin odgovori: „Da je ubogemu oslu ni treba nositi“.

(Poredno). Kritik: „Za Boga svetega, kakšni pa ste, kako raztrgani izgledate!“ — Igralec na predmestnem gledališču: „No, po zadnji vaši ljubeznjivosti polni kritiki je to prav umevno“.

Naznanila mestnega magistrata.

Vsled c. kr. stavbenega vodstva v Rudolfovem se za nadalje prepové vsake prodajalne štante in „predpudeln“ na Ljubljanski cesti postavljati, tako na tržnih, kakor tudi na sejmskih dneh.

Vsled zadnjega požara pokazali so se razni nedostatki, in z ozirom na to se p. n. občinstvo opozarja na postavbo — od 15. septembra l. 1881. za vojvodino Kranjsko, izvzemši mesto Ljubljano — o požarnem policijskem redu na §§ 10. in 13., ki določa: Vsak občan in celo vsak tujec v občini (§ 80 obč. reda) je pod kaznijo na povelje župana ali njegovega namestnika kakor tudi načelnika oziroma njega namestnika prostovoljnega gasilnega društva dolžan v občinskem okraju brezplačno pri gašenju ognja pomagati v kolikor je za to zmožen in ni njegovo posestvo v nevarnosti. Pri taki priliki mora tudi vsakdo posodo za vodo in orodje za gašenje kolikor ga ima, v porabo dati. Konjski gospodarji so pa vezani konje, kolikor jih je treba, na razpolago dati. V sili se smejo celo tudi slučajno navzoči — od zunanjih gospodarjev — konji in vozovi v to svrhu porabiti. — Kdor bi se temu brezpogojno ne pokoril, bo kaznovan po § 47. in bode moral kljub temu delo izvršiti.

Prepovedano je puščati kokoši in drugo perotnino na javne prostore in pota, kakor tudi puščati pse po noči brez gospodarja na ulici.

Ravno tako vsako onesnaženje javne ceste, ulice itd. Onesnaženje je tudi pisanje po zidovih, izlivanje vode in drugih tekočin na ulice in javne prostore, razkladanje razsipa in odpadkov vsake vrste ter kapanje deževnice iz pokvarjenih strešnih žlebov, naj se to zgodi name-noma ali iz nemarnosti in naj bode v katerikoli ulici. Vsled tega morajo vse strehe na javne prostore, ulice itd. imeti dobre žlebove.

Grebenične in gnojne jame morajo biti dobro pokrite.

Prepovedano je puščati vpreženo živino na javnih cestah, ulicah itd. in jo tam krmiti.

Na javnih vodnih iztokih se ne bode smelo prati in ne izplahnjevati posoda, perilo, zelenjava ali drugi predmeti.

Prav tako se prepoveduje na javnih vodnih iztokih, razun istega na živinskem sejnišču, napajati ali umivati živino. — Ker se bode v kratkem vodovod odprl, se opozarja občinstvo, da bodo monterji v vsaki hiši, v kateri je vpeljan vodovod, dotične hišne posestnike oziroma stranke natančno podučili, kako se ima postopati z raznimi pipami in zavori pri vodovodnih ceveh nahajajočih se v isti hiši, prosí se vljudno, da se vsak nedostatek pri istih kakor hitro mogoče naznani pri mestnem magistratu, da se potrebno ukrene. — Vsako pokvarjenje javnih vodnih iztokov bode se brezobzirno kaznovalo.

Mestno županstvo v Rudolfovem naznanja, da so prošnje za podelitev cesar Franc-Josipove jubilejne ustanove vložiti do 24. t. m., katero dobi 20 oseb po 10 kron. Pravico do te ustanove imajo vsi v mestu stanujoči reveži.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Za oktober in november so darovali: Kastelic Edmund, trg. 2 K; A. Pauser sen. 4 K; Dr. Albin Poznik, c. kr. notar 2 K; Al. Virbnik, c. kr. profesor 4 K; P. Defranceschi 4 K; F. Šuklje, dvorni svetnik 4 K za november. Zadužje je bila pomota — g. svetnik je dal tudi za oktober ne 2 ampak 4 K). Dalje so darovali: Gospa J. Hočevar v Krškem 40 K; veleč. g. dekan Fr. Schweiger 10 K; g. prof. H. Skopal 10 K; veleč. g. župnik J. Plevanič 10 K. Dobrotniki iz mesta in Kandije z zgoraj imenovanimi skupaj 45 K 20 h za mesec november. Župljani v Mirni Peči so poslali po veleč. g. župniku Bergantu dva velika voza različnih živil zlasti zelja, krompirja in fižola.

Srčno hvalo izrekam vsem. Prav posebno pa zahvaljujem radodarne Mirnopečane; Bog jim povrni tisočero! Ko bi dijaško kuhinjo tako obilo podpirali z živili drugi okoličani, kakor to store vsako leto župljani mirnopeški, potem bi bila podpisanemu pač marsikaka skrb prihranjena.

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

TRST,	31. oktobra	45	42	36	61	39
GRADEC,	8. novembra	73	74	81	75	51

Zahvala.

S pomočjo Božjo in blagih dobrotnikov sta se postavila v samostanski cerkvi v Rudolfovem dva kamenita stranska altarja in nova prižnica. Vsled tega je slikanje cerkvene ladije postalo neobhodno potrebno. Težko sem se odločil za to delo, a navdajalo me je zaupanje na Božjo pomoč in na dobrosrčnost blagih dobrotnikov. To zaupanje me ni varalo in krasno delo je dovršeno. Hvala Bogu!

Zato se prav srčno zahvaljujem prečastitemu novomeškemu kapitelju, posebno mil. gosp. proštu, dr. Seb. Elbert-u, prečastitej duhovščini, blagim Novomeščanom, ki so svojo naklonjenost do samostana tako lepo pokazali in vsem onim, ki so kaj darovali za olepšanje samostanske cerkve.

Obljubim pa, da se hočemo svojih blagih dobrotnikov sleherni dan spominjati pri daritvi sv. maše ter moliti za njih dušni in telesni blagor, za njih časno in večno srečo. Mili Bog naj nas usliši!

Slikarja, g. M. Koželja, pa prečastitim cerkvenim predstojništvom kar najtopleje priporočam.

Rudolfovo, dne 13. novembra 1902.

P. Otokar Aleš, gvardijan.

Naznanilo!

Podpisani si usoja slav. občinstvu najvljudneje naznaniti, da se toči v njegovem hotelu

izvrstno vino lastnega pridelka in pivo,

preskrbljen je tudi s prav dobro kuhinjo, in za tujce ima

fino urejene sobe po nizki ceni

na razpolago. Od 15. septembra 1902 naprej se dobi v hotelu tudi

sveži kruh

in sicer za isto ceno kakor v pekariji. Za mnogobrojni obisk se priporoča

(293—1)

Jakob Pavčič, hotelir v Novem mestu.

Umetna gnojila

(271—2)

14% rudninski superfosfat 100 kg po 8-35 K. 40% kalijevo sol 100 kg po 14.— K ima v zalogi trgovec Fran Perko.

UČENEC se takoj sprejme, kateri ima veselje do pekovske obrti ter naj bode 15—16 let star. — Kje, pove upravnistvo „Dol. Novic“. (277—1)

Sprejemem takoj

270—2)

kovaškega pomočnika in enega kolarja.

Plača po zmoglosti. Peter Gorupič, Kandija pri Novem mestu.

Prodajalna

na Glavnem trgu št. 76. se dobi takoj v najem. Natančno pove Alojz Rajec, urar Novo mesto. (276—2)

Več prav čednega pohištva (284)
proda v Novem mestu Jos. Medved.

Hiša

št. 122 Florijanski trg v Rudolfovem, obstoječa iz 3 sob s kuhinjo, 2 kleti, novega hleva za 5 glav, 3 svinjakov in nekoliko vrta. K hiši spada 2 orala 642 sežnjev z mešanim lesom mlado zaraščene hoste, 3 velike njive za 25 mernikov posetve; na teh stoji nov pod s šupo in 2 kozolca z nekaj travnikom. Proda se tudi hiša sama, ako kdo želi. — Pojasnila daje (279—1)

Magdalena Blümel.

Sv. Miklavž!

Lepa primerna darila

za pridne otroke, dobijo se v prodajalni

(286—1)

J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

HIŠA

je na prodaj blizu okrožnega sodišča v Novem mestu. Več se izve ravno tam št. 33. (288—1)

HIŠA,

na željo tudi nekoliko polja, ležeča blizu župnijske cerkve v Stopičah, se da takoj v najem. Hiša je pripravna za rokodelce ali za penzioniste; v njej se zdaj nahaja tudi mala prodajalna, katera se tudi lahko odda. — Več pové lastnik Ivan Rodič, nadučitelj v Stopičah. (262—2)

Zaradi odpotovanja prodajam vse

pohištvo.

Av gust Fischer

(289—1)

Glavni trg, v hiši gospoda Bergmanna.

Oddaja cepljenih trt.

Kmetijska podružnica v Novem mestu oddá iz subvencionarne trtnice na pomlad

10.000 cepljenih trt

naslednjih vrst:

1. Za bela vina: laški rizling, kraljevina, beli burgundec, hrustljati španjol, silvanec in traminec.

2. Za črna vina: žametasta črnina, modra portugalka in modra frankinja.

Trte so cepljene na riparijo portalis.

Cena tem cepljenkam je določena na 12 h komad.

Prošnje za cepljene trte se sprejemajo pri podružnici le od vinogradnikov, ki imajo svoje vinograde v okrajnem glavarstvu novomeškem, in sicer zadnji čas do 31. dec. 1902.

Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

Kmetijska podružnica v Novem mestu,
dné 24. oktobra 1902.

V. Rohrman,
načelnik.

(265-2)

Oddaja cepljenih trt.

Kmetijska podružnica v Metliki odda iz subvencionirane trtnice na pomlad

13.000 na suho in zeleno cepljenih trt raznih vrst.

Trte so cepljene na ripario portalis.

Cena cepljenkam je določena na 12 h za komad.

Prošnje za cepljene trte se sprejemajo pri podružnici le od vinogradnikov, ki imajo vinograde v črnomaljskem okrajnem glavarstvu, kar naj prosilčevo županstvo potrdi in sicer zadnji čas do 31. decembra 1902.

Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

Kmetijska podružnica v Metliki,
dne 10. novembra 1902.

(281-1)

Val. Burnik, načelnik.

Padavica (božjast.)

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj zvezek o teh boleznih. Dobi se zastoj in poštne prosto pod naslovom Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. (241-4)

Lepa enonadstropnja hiša

v najlepšem in zdravilnem kraju na Dolenjskem — v Toplicah, je iz proste roke takoj na prodaj. Zraven spada velik sadni vrt z najboljšimi vrstami sadja. — Natančneje pové upravništvo „Dol. Nov.“ (260-3)

(264-2)

Deček

dobrih staršev, večš slovenšč. in nemškega jezika se sprejme v trgovino mešanega blaga v Škocjanu pri Mokronogu, hiš. št. 6.

Hiša

(163-2)

v Žabji vasi št. 29., v prav dobrem stanu, z vrtom in kozolcem (doplerjem) je takoj iz proste roke za prodati. — Več poye lastnica Marija Recelj v Rudolfovem.

(150-11)

Kaznjivo je

vsako ponarejanje edino pravega Bergmann-ovega liličnega-mlečnega-mila, tovarne Bergmann in drug. Draždane-Tečen ob Elbi. Varstvena znamka: Dva rudarja. — Taisto naredi nežno, čisto lice, cvetočo in mlado zunanost, belo in žametno mehko kožo ter blestečo lepo pôlt. Najbolje sredstvo proti pégam. Komad po 80 h, pri lekarnarju S. pl. Sladovič in trgovcu Alfonzu Oblak v Novem mestu.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da imam veliko izbiri novo došlega izbranega blaga za (285-1)

Sv. Miklavža darila in Božično drevesce

in sicer razne vrste sladčic, kakor čokoladne izdelke, piškotke, raznovrstne bombone, tudi z likerjem nalite, raznovrstne galanterijske izdelke, izdelke iz papirja, šolske potrebščine, razno ovočje, kakor: pomeranče, limone, fige, rožičke, čaj, rum in sto in sto drugih produktov.

K obilnemu kupovanju se najudaneje priporočam

Alfons Oblak, trgovec v Novem mestu.

700 glav zelja

je na prodaj v grajsčini Srebrnice.

V Kandiji na „Kamnu“ se takoj odda

pritično stanovanje

obstoječe iz 1 velike in 2 manjših sob, lepe kuhinje in 2 shramb. Po dogovoru tudi kos vrta. — Več se izvé pri lastniku dvornem svetniku Fr. Šuklje-tu. (280-1)

Deček

vešč slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovino. Kje, se izvé v upravništvu „Dol. Nov.“ (252-3)

Lepo posestvo z gostilno je na prodaj na Drski poleg Novega mesta.

Hiša ima 5 sob, klet in dve kuhinji. Poleg hiše je: pod, hlev, vodnjak, gostilniški in sadni vrt, „Lawn tennis“, njive in hosta. — Cena izve se pri lastniku Jos. Medved. trg. Novo mesto. (228-6)

Za koncesijovano

francosko prekmorsko družbo

„Compagnie generale Transatlantique“

Edina direktna in najkrajša črta

poštних brzoparnikov, ki prevažajo zanesljivo, brez prelaganja, samo 6 dni

iz Havra v Newyork.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna potovanja in prireditve romarskih vlakov,

daje pojasnila in veljavne vozne liste

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6
blizu znane gostilne „pri Figabirtu“. (136-8)

Stanje vlog 30. junija 1902:
blizu 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1901:
čez 23 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: KONGRESNI TRG št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan
ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ 0

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v l. 1901: 23,559.611 K 20 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za
nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. julija 1902.

(278—1)

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“

Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Dva še prav dobra stroja

za rezanico rezati, in drugi za peso ali repo rezati, sta na
prodaj v deželni kmetijski šoli na Grmu. (257—3)

Kravarja

bolj priletnega, išče vodstvo kmetijske šole na Grmu. — Mesečna
plača 16 kron. Nastop v šestih tednih. (268—2)

JAKOB MIKOLIČ.
— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

Naznanjam, da imam v zalogi
vedno frišno in trpežno blago
vsake vrste za častite gospode
duhovnike.

Tudi slav. p. n. občinstvu na-
znanjam, da imam v zalogi vsake
vrste moderne štofe ter tudi nepre-
močljiv tirolski loden za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke
vsake velikosti za gospode in dečke
po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno
talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko
spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenje-
nimi naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako
naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico,
v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno,
lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka
v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Stroje

za mlatit, žito čistit, slamo rezat, gepeljne, klinje, trombe in cevi, žage, jermena in druge potrebščine se najbolje in najceneje kupi v zalogi

Fran Zeman-a, Ljubljana,

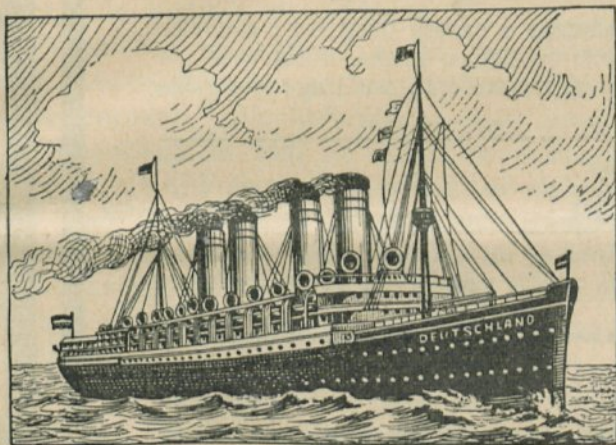
Poljanska cesta št. 24.

(236-5)

Največje, najhitrejšje ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v

Ameriko.

(149-11)

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani. Dunajska cesta št. 31. od juž. kolodvora takoj na desno

Častitim udom družbe sv. Mohorja vljudno naznanjamo, da vežemo

Zgodbe sv. pisma

tudi pri nas v jako lične platnice z usnjatim hrbtom, katere izdelujemo v lastni knjigoveznici. Vezava s platnicami vred velja 3 krone 60 vin. — (Na željo naročujemo tudi izvirne platnice iz Ljubljane in Celovca).

Ravno tako vežemo molitvenik

Slava Gospodu

v lepe platnene in usnjate platnice z rudečo in zlato obrezo.

Ker je naša vezava jako trpežna ter cena nizka priporočujemo se v prav obilna naročila.

(282 1)

J. Krajec nasl.

knjigoveznica v Rudolfovem.

Advokat

(266-2)

dr. Viljem Schweitzer

otvoril je svojo pisarno

v Ljubljani

na Kongresnem trgu številka 19.

poleg nunske cerkve

in „Vzajemnega podpornega društva.“

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, čumnate, kuhinje in drvarnice je takoj za oddati v hiš. št. 75. — Natančneje se izve pri Jakob Pavčič-u v trgovini.

(276-1)

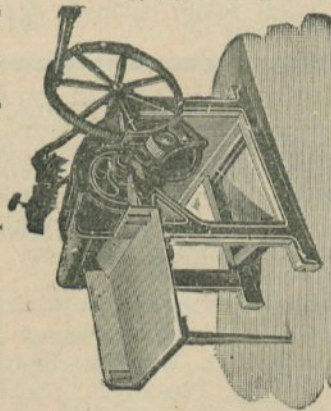
Lepa meblovana soba in lepi obokani lokal

pripraven za klet ali skladišče je takoj za oddati v Skaberne-tovi hiši.

(273-2)

Obširni katalogi gratis. — Zastopniki in prodajalci zaleženj.

Vratila zaupregood 1 do 6 živali. Najnovejšje žitne čistilnice, trijerji, zebilači za koruzo

Stiskalnice za seno in slamo za roko, stelne in za prevažanje pa vse druge stroje za kmetijstvo

PH. MAYFARTH & Co.

ustanovljeno 1872 DUNAJ, II, Taborstrasse Nr. 71.

(143-9) Priznana najboljši Mlatilnice s patent. valjastimi podlogami za roko, vitel in par

Jekleni plugi 1., 2., 3. in 4. lemeži. S-kožerne in mahove, člen-kaste in dijagonalne

Stroji za kosnjo trave, detele in Grablje za obračanje sena in žita. Sušilnice za sadje in zelenjad

Stiskalnice za grozdje, sadje in druge namene. Mlini za sadje in grozdje

Automatično delujoče patent. škropilnice „SYPHONIA“ za pokončanje trne in rasteinske uši

Prerušljiva šredina kotlička za parenje krme

izdeluje in pošilja v najnovejši sestavi

ustanovljeno 1872 DUNAJ, II, Taborstrasse Nr. 71.

J. Krajec nasl.

knjigarna, tiskarna in knjigoveznica v Novem mestu

se uljudno priporočuje v točno, lično in moderno izvrševanje

vsakovrstnih tiskovin

od navadnega črnega do finega večbarvenega tiska po zmernih cenah.

Sedaj prenovljena tiskarna je tudi zmožna izvrševati

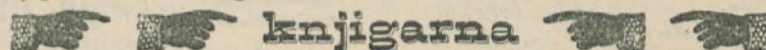
razglednice v različnih barvah.

V lastni zalogi imamo

vse tiskovine

za čast, duhovščino, županstva in šole. — Opozarjamo še posebno na novo izšle tiskovine za mrljske oglednike, za živino- in meso-oglednike itd.

Razen knjig iz lastne zaloge ima naša

na prodaj vse važnejše knjige slovenske literature, molitvenike v največji izbiiri itd.; podobice za kolekturo, prvo spoved in prvo sv. obhajilo, različne svetinje, križce, rožnivece. — Oskrbujejo se točno v najkrajšem času knjige za cerkev, missale itd., ter druge teologične in znanstvene knjige po izvirni ceni.

Prav toplo priporočujemo svojo najboljšo urejeno

knjigoveznico

v vezanje vsakršnih knjig in protokolov za šolo, cerkev in urade ter molitvenikov od navadne platnene do najfinejša šagrin-vezave. — Tudi različne galanterijske izdelke izvršujemo točno in okusno.

V vedni zalogi imamo

šolske knjige

za gimnazijo in ljudske šole ter vse druge šolske potrebščine.

Iz lastne zaloge priporočujemo sledeče knjige:

Spisi Krištof Šmida; povesti za mladino, primerna za šolska darila; priporočljivo podučno berilo za mlade in odraslene. Izšlo je dosedaj 12 zvezkov. Dobivajo se broširani, trdo vezani in v elegantni rudeči vezavi. — Spisi Krištof Šmida se bodo še nadaljevali.

Narodna biblioteka. Izahaja v negotovih obrokih po 30 vin. snopič. Dosedaj je izšlo 60 snopičev.

Tisoč in ena noč. Berilo za kratek čas. Obsega 51 snopičev po 40 vinarjev. Kdor vzame vse snopiče, dobi snopič po 36 vinarjev.

Mladini. Osem mičnih povestic za mladino. Trdo vezane po 60 vin., elegantna rudeča vezava 1 K.

Kranjska mesta. Z nekaterimi podobami. Sestavil P. Florentin Hrovat. Cena trdo vezane knjige 1 K 20 vin.

Karmeljska bratovščina. P. Ladislav Hrovat, broširana 14 vin.

Mati Božja Bistriška. Prestavil P. Ladislav Hrovat, broširana 20 vin.

Hišni misijon ali duhovne vaje. Po sv. Alfonzu Liguorskem. Priredil in poslovenil P. Marijan Širca o. r. sv. Frančiška. V platno vezano 1 K 20 vin., v usnje 2 K.

Zaveza ljubezni v čast presv. Srcu Jezusovemu. Cena 14 vin.

Premišljevanja o Srcu Marije (Šmarnice). Prestavil P. Ladislav Hrovat. Cena lično vezani knjigi 1 K 80 vin. po pošti 1 K 90 vin.

Navodilo za poduk v spisji za ljudske šole. Sestavil stalni odbor črnomeljski 1901. — Za g. učitelje jako priporočljiva knjiga. Cena 1 K 40 vin., po pošti 10 vin. več.

Valvasor, Ehre des Herzogthums Krain.

Cena broširanih knjig (štirje veliki zvezki s podobami) 50 kron, vezanih v originalne platnice 80 kron.

(227-1)